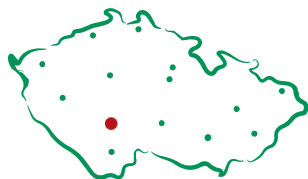

Půvabný mlýn Na Prádle, dnes slouží jako penzion (foto: Jan Martinec)

Veselé putování podél říčky Smutné

Text: Otomar Dvořák foto: Jan Martinec, Petr Martinec, archiv Otomara Dvořáka

Říčka Smutná, na jejímž soutoku s Lužnicí vzniklo město Bechyně, nezískala svůj zvláštní název náhodně. Jako pověstná podsvětní řeka Léthé protékala říší mrtvých, dávnými pohřebišti, kde se klikatila mezi mohylovými pahorky, po nichž prý za podzimních mlh bloudívali neklidní duchové pradávných pohanských knížat.

Objevení říše mrtvých

Výše zmíněný objev učinil mladý muž, jenž spatřil světo světa v mlýně u Rataj na říčce Smutné. Mlýn je dodnes zachovalý v téměř původní podobě, s barokním vjezdem do dvora. Na zdi tu spatřujeme pamětní desku s nápisem: „V tomto domě se 2. dubna 1840 narodil historik Jan Karel Hraše, spisovatel, archeolog, objevitel pohanských hrobů u Rataj.“

Již ve svých čtyřicetiletých letech se pustil do odborného výzkumu mohyl v okolí svého rodiště. Zjistil, že celá oblast v povodí říčky Smutné je doslova poseta slehlými pahorky dávných hrobů. Našel tady celkem 11 pohřebišť s více než tisícem hrobů z doby bronzové a železné. Jak se dnes ukazuje, i toto úctyhodné množství bylo pouze nepatrným zlomkem toho, co země dosud skrývá. Svědčilo

by to o mimořádném rituálním významu okolní oblasti, ale také o velmi hustém pravěkém osídlení. Podle nalezených stop tehdy vedla podél říčky Smutné významná dálková obchodní cesta.

Čertův kámen a Panna Marie

Vydejme se po oné starobylé trase v doprovodu říčky Smutné směrem k Bechyni. Čeká nás několik pozoruhodných zastavení.

Archeolog Jan Karel Hraše
(foto: archiv Otomara Dvořáka)

Začneme v místě, kde tento vodní tok vzniká spojením Nadějkovského a Jistebnického potoka. Kousek pod soutokem najdeme malou osadu Modlíkov a nedaleko odtud pověstný mlýn Micáskov. Pozoruhodné názvy – a ještě podivnější pověsti! Vypráví se, že zdejší lakotná mlynářka uzavřela smlouvu s ďáblem. Když přišla chvíle zúčtování, nechťelo se jí samozřejmě do pekla, a tak si dala podmínku, že čert musí do prvního kohoutího kokrhání přinést kámen z jeruzalémského chrámu. Pekelníkovi se to málem podařilo, jenže mlynářka mu v poslední chvíli hodila pod nohy posvěcený růženec, ďábel zakopl a padl s kamenem tak prudce, až si do něj otiskl celá záda – a navíc tím hřmotem vzbudil všechny kohouty v okolí. Nezbylo mu než v sirném dýmu opět zmizet do pekla. Onen kámen dodnes leží ve svahu nad silnicí a připomíná několik na sebe položených pecnů chleba. Neblahé místo je však vyváženo žehnačím silou Panny Marie. Jen malý kousek od Čertova kamene totiž spatříme ve zbytku opuštěného

Micáskův mlýn v Modlíkově (foto: Jan Martinec)

lomů vylámaný výklenek, který napodobuje slavnou jeskyni v Lurdech. V něm stojí soška žehnačící Panny Marie. Prý má připomínat zázrak, kdy při pohřbu mladé mlynářky, matky devíti dětí, obklopilo v těchto místech pohřební průvod podivné, oslnivé světlo. Soudilo se, že v té chvíli byla duše nebožky vzata přímo do nebe.

Krajinou nerozlučných sester

Vstupujeme do velké vesnice Božetice. V centru vsi můžeme navštívit Muzeum mlynářství, pekařství a zemědělství, které bylo otevřeno v rekonstruovaném objektu mlýna roku 2016. Další mlýn spatříme hned pod Božeticemi. Říká se mu Kvěchov. U své tety tady prožívaly dětství dvě později světoznámé sestry Blažkovy, Josefína a Růžena (narozené dne 20. ledna 1877 ve Skrýchově). Ptáte se, čím byla tato dvojice mimořádná? Šlo o siamská dvojčata, obě dívky byly srostlé v oblasti pánve. Přesto se zdárně dožily dospělosti, byly velmi inteligentní a vydělávaly si vystoupeními ve varietních představeních. Postupně procestovaly všechny

evropské země a účinkovaly i v Americe. Velice zbohatly a nechaly si postavit zájezdní hostinec u železniční zastávky v Sepekově. Pikantní je, že Růžena otěhotněla a porodila zdravého syna. Ovšem porodní bolesti si musely prožít obě! Na jaře 1922 během turné v Americe Růžena onemocněla zápallem plic a zemřela. Josefa s ní musela sdílet i smrt – skonala totiž hodinu po ní.

Siamská dvojčata - sestry Blažkovy
(foto: archiv Otomara Dvořáka)